

TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 7 (1228)

Reede, 27. veebruar 1987

2 kop.

«KUI ON IDEID, RAKENDAGE NEID TEGEVUSSE»

M. S. GORBATŠOV KÜLASTAS TPI-d

Ringkäigu ajal Baltimaades viibis NLKP Keskkomitee peasekretär MIHHAIL GORBATŠOV 19.–21. veebruarini meie vabariigis. Ta kohtus Eesti NSV tööliste ja parteiaktiiviga, külastas trikotaažitootmiskoondist «Marat», Paide rajooni «9. Mai» kolhoosi ja Eesti komsomoli XX kongressi. Laupäeval kell 9.30 kui 11.00 oli peasekretär meie instituudis.

21. veebruari hommik oli meie instituudis ootusärev. Oppejõud, üliõpilased ja teenistujad olid kogunenud peahoone fuajeesse vastu võtma NLKP Keskkomitee peasekretäri M. S. GORBATŠOVI.

Temaga oli kaasas R. M. GORBATŠOVA, meie vabariigi juhid K. VAINO, A. RUUTEL, B. SAUL, R. RISTLAAN, I. TOOME, EKP Keskkomitee osakonnajuhataja A. ABEN, kõrg- ja keskerihariduse minister V. RAJANGU.

Esimesed tervitused, lillesülemid «Kuljuse» liikmetelt MARE SALAKULT, KAJA TILGALT ja MARINA KUZNETSOVALT. Nad vastasid kõrge külalise küsimustele oma elust ja tööst.

Tõsine jutuaajamine paljude probleemide üle oli aulataguses auditooriumis, kus professor V. KOSLOV pidas loengut po-

liitökonoomiast III kursuse üliõpilastele. S. LAVRENTJEV (MM) tutvustas lühidalt kohalolijaid.

«Uutmine on kõigepealt noorsoo jaoks — märkis vestluses M. S. Gorbatšov — tema jaoks juba avaneb uks ellu. Palju tuleb huvitavat. Majandus läheb uutele rööbastele. Uus mehhanism, uus juhtimine. Sotsialismi poliitökonoomia on takerdunud mitmetesse mõistetesse. Oigetesesse mõistetesse, kuid nad on osutunud just kui mittedialektisteks elu arengu seisukohalt. See on nagu vana rõivas, mis rebeneb kõigist õmblustest. Seepärast kutsus partei poliitökonoomie üles loominguale, tõsisele, süvendatud tööle. Esmajoones puudutab see omandussuhteid. See on küsimuste küsimus, seejuures kõige vähem läbitöötatud. Praegu on praktika juba poliitökonoomiast mööda läi-

nud. Liigume katse ja eksituse meetodil.

OLEG DROZDIK (MM) küsis noorte spetsialistide olukorra kohta.

M. S. GORBATŠOV: «Praegu oleme ette valmistanud palju kõrgkooli puudutavaid dokumente. Kõigepealt oli suunava iseloomuga otsus. Nüüd aga ilmub terve kompleks otsuseid kõrgkooli kohta. Tuleb öelda, et kõige raskemad väitlused toimuvad nende dokumentide üle.»

M. S. Gorbatšov tundis huvi, kas praegu on tehnikateaduskondade üliõpilaste seas saadud jagu skeptilisest suhtumisest — kas filosoofiat ja poliitilist ökonoomiat on vaja või ei? «Mulle tundub,» rõhutas ta, «et see on praegu väga tähtis maailma käsitamiseks ja asetleidvate protsesside mõistmiseks.»

VLADIMIR BJALT (EV): Me arvame, et need teadused on lihtsalt hädavajalikud. Nad on ka inimlikult huvitavad.

JURI UUSTALU (TP): Kas rakendatakse mingeid abinõusid, et edutada juhtivatele või vastutavatele kohtadele noori inimesi, sest praegu on nendel ametikohtadel põhiliselt vanem põlvkond?

M. S. GORBATŠOV: «Arvan, et jaanuaripleenumi mõte selles seisnebki. Põhjalikult edasi jõuda demokraatia probleemides. Nii et olukord muutub täielikult. Ütlen otsekoheselt, me püüame sageli noori kasvata noomimise ja manitsemisega.»

Inimesed kasvavad, neid pannakse proovile töös. Elu toob kiiresti esile ja näitab, kes mida tööpoolest väärrib.

«Õppima oleme hakanud uut moodi, probleemseid õpikuid on aga vähevoitu, palju on iganenud õpikuid,» pöördus Vladimir Bjalt Mihhail Sergejevitš Gorbatšovi poole.

M. S. GORBATŠOV: Eriti ühiskonnateaduste alal, kas pole tõi?

Üliõpilased olid temaga nõus.

M. S. GORBATŠOV: Aga isegi konkurss kuulutati ju välja. Ent vaat mis on iseloomulik. See asi on niivõrd kivistunud, et ka konkursile ei ole veel mõistlikke ettepanekuid esitatud. Praegu on ühinenud filosoofid, literaadid ja ühiskonnateadlased, kes selle kallal töötavad. Vaja on õpikuid, mida noored loeksid, loeksid õhinal. Kui see puudub ajalugu, meie reaalsel elu ning on kirjutatud kõitvalt ja ka hästi illustreeritud — see on kõige huvitavam. Mis saab olla elust huvitavam?

VALERI TIHK (MM) esitas küsimuse standardite vananemise kohta.

Seltsimees M. S. Gorbatšov vastas: «Te tõstatasite selle küsimuse õigesti. Konstruktor peab andma uue masina, millel on teised, paremad näitajad, teine, suurem töökindlus. Temale aga öeldakse: kasuta seda ja seda aparati, seda ja seda karburaatorit, seda ja seda terast ja nii edasi. Nüüd on kõigele sellele lõpp tehtud. Nüüd on kord niisugune: konstruktor esitab tellimuse. Võtame näiteks sellise uue mudeli nagu kombain «Don 1500», mis edendas metallurgiat, keemiat, elektrotehnikat, hüdraulikat jne. Nii et, kui on ideid, rakendage neid tegevusse. Uue eest tuleb võidelda, muidu edasilükkumist ei tule. Ja siin on insenerile, konstruktorile ja tehnoloogile lai tegevusväli...»

«Ent kas ei teki niiviisi tingimusi tööpuuduseks?» küsis üliõpilane URMO VALLNER (LE).

«See oht meid ei ähvarda,» vastas S. M. Gorbatšov. «Te ju teate, et meil on praegu küllaltki palju vabu, täielikult komplekteerimata töökohti.»

Just seepärast ongi nii terav kahes vahetuses tööle hakkamise küsimus. Kui me seda teeme, suurendame meie maal tööstustoodangu väljalaske mahu ligi poolteisekordseks. Ja siis võime tõstatada küsimuse tööpäeva ja töönädala lühendamise, et anda inimestele rohkem vaba aega. Seepärast on nähtavasti õige vastata teie küsimusele niimoodi: sotsialismi tööpuudus ei ähvarda. Esialgu on meil vaja tõeliselt ära kasutada see, mis on olemas.»

Esitati ka mitmeid teisi küsimusi — inseneritöö prestiižist, üliõpilaste töölesuunamisel esinenud ebakohtadest jm., millele sm. M. S. Gorbatšov põhjalikult vastas. Pika ühiskonnateaduste õppejõu praktikaga R. M. Gorbatšova märkis, et ta oli meeldivalt üllatatud üliõpilaste aktiivsusest ja küsimuste asjalikkusest.

Instituudi nõukogu saalis toimus jutuaajamine TPI juhtkonnaga. Rektor akadeemik B. TAMM märkis, et instituudi osa vabariigis on raske üle hinnata. Tema diplomiga on läinud rahvamajandusse 29 tuhat inseneri ja ökonomisti. Paljudest neist on saanud väljapaistvaid nõukogude ja majandusjuhid.

Samal ajal — ütles sm. B. Tamm enesekriitiliselt — ei vasta inseneride ettevalmistus veel tänapäeva nõuetele. Siin on veel palju lahendamata ülesandeid. Meie lõpetaja peab aktiivselt edasi viima teadusi ja tehnikat progressi. Selleks on vaja muutusi nii loengute kui praktiliste tööde korraldamises, anda üliõpilasele rohkem võimalusi individuaalseks loometööks.

Oppida on vaja kõigil. Möödunud aastal organiseerisime kvalifikatsioonitõstmise teaduskonna informaatika ja arvutustehnika alal, millele on ju Järg lk. 2

Algus Nr. 1

ba lõpetanud 700 inseneri. Saadud küllalised on institutsiooni, sealhulgas raalikklassides, õpilased.

Instituudis on praegu 650 õppejõudu, neist 72 protsendil on teaduskraad või kutse, nende hulgas üle 50 doktorit.

Parteioorganisatsiooni sekretär A. TALTS märkis, et õppejõudude kvalifikatsiooni tõstmine on parteioorganisatsiooni ja rektoraadi tähelepanu kesksel. Uutimise nõuab partei-komiteelt uut suhtumist töösse. Alata on vaja iseendast. Palju on veel üleilgseid pabereid, istungite sabimist.

Üks meie uutmissuundi, millele on juba varem alus pandud, on teadustöö sideme tihendamine praktikaga. Näiteks võib tuua puidutöötlemise kateedri, mis asub mõõbli-kombinaadi «Standard» ruu-

mes, arendab sellega tihedat koostööd ja kasutab ka tema ruume. Teadustöösse on lülitunud ka üliõpilased. Nad on saanud üleilglistel konkursidel üle 180 medali ja diplomi.

Juttu oli ka üliõpilaste internatsionaalsest ja töökasvatusest. Eriti populaarsed on TPI-s kevadised rahvaste sõpruse päevad, kuhu saabuvad küllalised paljudest vennasvabariikide kõrgkoolidest. Projektor M. GRAF ütles, et internatsionaalse kasvatuse soolisele alusele panemiseks luuakse rahvusküsimuse uurimise töögrupp. On kavatsus sisse viia erikursus rahvussuhete probleemidest nüüdisajal. Viimase ajani on seda tööd tehtud paljuski formaalselt. Suurt tähelepanu pühendatakse vene ja eesti keele õpetamisele, mis keskkoolis on veel halval tasemel.

Komsomolisekretär F. MÄGUS arvas, et üliõpilasaudituumis on tunda uusi tuuli. Omavalitsus laieneb kõigis ühiskondlikes organisatsioonides. Näiteks stipendiumeid määrab nüüd komsomoliteet koos üliõpilaste ametiühinguga.

Märkimata ei jäänud ka EÜE, mille liikmed töötavad ka vennasvabariikides ja sotsialistliku sõprusühenduse maa-des. Abistatakse sefusalust Paide rajooni, mida seltsimees Gorbatsšov külastas. Rajooniga on sõlmitud leping, igal sügisel aitab rühm üliõpilasi-mehhanisaatoreid seal vilja koristada.

M. S. Gorbatsšov vaatas TPI teaduslikes laboratooriumides loodud ja tootmisel juurutatud tehnika näitust. Talle jutustati, et kahe viimase viisaastaku jooksul on juurutatud ligi 400 teaduslik-uurimuslikku tööd majandusliku efektiga 92,9 miljonit rubla. See ületab kolmekordselt instituudi kulutused teadustöös. Rektor B. Tamm nentis seejuures, et instituudi teadussaavutuste juurutamisega on veel raskusi. Seltsimees M. S. Gorbatsšov palus talle nendest küsimustest anda eraldi kirjalik informatsioon. See palve täideti.

Aukülastiste raamatusse tegi NLKP Keskkomitee peasekretär järgmise sissekande:

«Minu lühiajaline viibimine teie instituudis võimaldas mul sellegipoolest saada palju muljeid instituudipere suurest tööst, teadus-, õppe- ja kasvatustöö heast tasemest.

Olen väga rahul jutujamistega, mis mul olid instituudi juhtivate õppejõududega ja grupi üliõpilastega. Teie, seltsimehed, olete õigel teel.»

17. veebruaril toimus TPI parteioorganisatsiooni ja nõukogu koosolek.

Esimesena oli päevakorras küsimus: «Eksamisessiooni tulemused ja uue semestri ülesanded». Esinesid prorektor V. Mikkal ja õppe-metoodika valitsuse juhataja U. Viik. Nende ettekannete toon oli kriitiline.

Muu hulgas märgiti, et kogu eelmise semestri jooksul, erinevalt varasemast, tuli üliõpilasi tegevarmee teenistuses. 350 neist sai sessioonipikenduse 1. märtsini. Seejärel saab kokkuvõtteid teha vaid nende tudengite kohta, kes pidid eksamid sooritamata tähtajaks.

Vastuvõetud otsuses nenditi, et kõik eksamid sooritas 90,2% eksamile lubatud üliõpilastest. Eelmise aastaga võrreldes langes õppejõudude kõrges teaduskonnades, kokku instituudis 2,2%, kõige rohkem I kursusel (3,3%). Traditsiooniliselt oli õppejõudude kõrgem majandus- ja keemiataaduskonnas.

Ainult «väga headele» ja «headele» tegid eksamid 26,6% üliõpilastest (85/86. õ.a. — 30,3%). Kõrgeim oli see näitaja endiselt majandusteaduskonnas (45,1%) ja madalaim energeetikateaduskonnas (13,9%).

Ainult «rahuldavale» sooritas eksamisessiooni 4,1% üliõpilastest (85/86. õ.a. — 4,4%). Madalaim oli see näitaja automaatikateaduskonnas (1,1%) ja kõrgeim keemiataaduskonnas (8,2%);

Endiselt on mitmetes teaduskonnades suur nende üliõpilaste arv, kes ei tule toime jooksu-õppejõudega, ei suuda sooritada õigeaegselt kõiki vajalikke arvestusi ja eksamieeldusi. Ilmselt siit saavadi alguse põhjused ebataoliselt suurele väljalangevusele käesoleva õppeaasta jooksul. Osa õppejõudude nõudlikkus ja rühma-juhatajate järelevalve jätab soovida.

OTSUSTATI:

* parandada teaduskondade suunamist kaadri valikul ja perspektiivsel planeerimisel, juhitudes NLKP Keskkomitee 1987. a. jaanuaripleenumi suunistest;

* aktiivsemalt juhendada teaduskondi koostöö arendamisel vabariigi ministeeriumide ja ettevõtete spetsialistide ettevalmistamise parandamiseks, nende sihispäraseks ettevalmistamiseks tööstusettevõtetele ning ettevõtete materiaalse baasi kaasamiseks õppetöösse.

Kateedrijuhatajaid kohustati:

* laiemalt juurutama uut tehnikat, s.h. ka arvutustehnikat õppetöös;

* suurendama tähelepanu üliõpilaste iseseisva töö tähtaegsele korraldamisele ja selle kontrollile;

* erilise tähelepanu all hoida nõukogude armeeast tulnud üliõpilaste õppetööd.

Peeti vajalikuks, et ELKNÕ TPI komitee suurendaks teaduskonnades komsomolibüroode osa jooksu õppetöö korraldamisel õpperühmades, tulemuste analüüsil ja üliõpilaste vastutuse tõstmisel õppetöö tulemuste üle. Viia läbi jooksu õppetöö tulemuste arutelud I...III kursuse õpperühmades vähemalt 2 korda semestris.

«Teadustööst 1986» tegi ettekanne TU sektori juhataja J. Tanner. Ta juhtis tähelepanu mitmele positiivsele momentile. Esmakordselt tõusis professorite ja doktorite arv TPI-s 50-ni.

Instituudi 50. aastapäeva eel elavnes õppejõudude ja teadustöötajate publitseerimistegevus. Avaldati 1441 mitmesugust tööd, kolmandiku võrra rohkem kui eelmisel aastal. Ühe õppejõu kohta tuli 2,4 publikatsiooni, enam kui kunagi varem. TPI-s toimus 3 üleliudulist, 4 vabariiklikku ja 8 instituudisest konverentsi.

Vastuvõetud otsuses nenditi,

* instituudi teadustöö plaan, tehnouuenduste plaan ja teadusalal võetud sotsialistlikud kohustused täideti;

* teadustöö üldmaht aruandeaastal oli 5,07 miljonit rubla, s.h. koordineeritud tööd moodustasid 68% kogu teema-tikast;

* juurutati 51 teadustöö tulemused, millele kinnitatud majanduslik sääst oli 8,33 milj. rubl, mis ületab teadustööst saadud kulutused 2,6 korda.

* kaitsi 2 doktorit ja 14 kandidaadiväitekirja.

Moskvas NSVL Rahvamajanduse Saavutuste Näitusel pälvis instituudi ekspositsioon «TPI saavutused õppe-kasvatuse ja teaduslikus uurimistöös» I järgu diplomi ja 110 medali;

ENSV MN ühekordne preemia omistati kolmele instituudi teaduskollektiivile.

NSVL TA 1985. a. aruandes olid ära märgitud instituudi kolme teaduskollektiivi 6 tööd.

Käiku anti ehituskonstruktsioonide ja autoteede kateedri laboratooriumide hoone I järk.

TU sektori eksperthinnang teadussaavutuste osas andis järgmised tulemused:

Parimad teaduskonnad:

1. automaatika,
2. mehaanika,
3. keemia.

Parim probleemlabor:

mineraalväetiste ja söötade labor.

Parim harulabor:

linna ja töökollektiivi sotsiaalse arengu juhtimise labor.

Parimad kateedrid teaduskonniti:

soojusenergeetika, automaatika,

Järg 4. lk.

VASTUKAJAD, MÕTTED, ARVAMUSED...

Professor

VLADIMIR KOSLOV:

Mul oli ette valmistatud loeng poliitökoonomia alustest. Audituumi tuli Mihhail Gorbatsšov abikaasaga, et vestelda tudengitega. Peasekretäri tulekuga sai loengust seminar, mida hakkasid juhendama M. Gorbatsšov ja R. Gorbatsšov. Tudengid esitasid palju asjalikke küsimusi ja vastasid

Ehitusteaduskonna üliõpilane

TÖNU ENNEMUIST:

«Kellahelin lõpetas esimesed loengutunnid, mis siin algavad kell 8 hommikul, ning ühes auditooriumis arenes elav jutujamine majandusteaduskonna üliõpilastega...» («NH» 22. veebruar).

Mis siis viibis Eesti NSV komandaeringus NLKP Keskkomitee peasekretär M. Gorbatsšov. Selle raames külastas riigijuhi meie instituuti ja kohtus nii professorite kui tudengitega. Kirjutajal oli juba ammu viibides olnud salasoovaline meele rüügujuhi päris oma silmaga. Aastad on möödunud ja sellest kaunis ebareaalset unistusest saanud tegelikkus.

* Mis jäi siis tudengitele meelde silmast-silma kohtumisest?

Sm. Gorbatsšov on noorte seas oma tegevusega võitnud suure populaarsuse. Sellepärast oleks temaga soovitud kohtuda märksa rohkem tudengeid, kui neid praegu audituumimisse pääses.

Istusime suures ootuses ja lootuses (äkki astub sisse!) auditooriumis, kuulamise professor Koslovi loengut poliitökoonomia alustest ja uutmisseltsi. Audituumis olid nii majandus-, mehaanika-, automaatika kui ehitusteaduskonna tudengid. (TASSi ma-

külastiste pärimistele. Juttu oli nii majandusest, uutmisest kui kõrgharidusest. Raissa Gorbatsšova tundis väga suurt huvi kõrgkooli elu ja ühiskonnateaduste õpetamise vastu, kuna on ise ühiskonnateadlane ning tudengeid õpetanud. Ta küsis muu hulgas ka, milliseid meie riigi ühiskonnateadlasi üliõpilased tunnevad ning hindavad. Meie oma õppejõududest kiitsid tudengid filosoofiakateedri juhatajat Peeter Laidot.

terjalidest jäi mulje, et majandushuvilisi noori inimesi õpib ainult majandusteaduskonnas.) Sm. Gorbatsšov oli rõõmus, et toimus just poliitökoonomia loeng. Selle teada-saamine suunas tema küsimusi ja arvamusi. Ei ole mõtet seda kõike ümber kirjutama hakata, sest ilmselt pole ühtki TPI-kat, kes poleks vaadanud laupäevaõhtust AK-d ja «Vremjat». Seal anti edasi kogu sm. Gorbatsšovi sissejuhatuse ja suur osa küsimustest-vastustest.

Vestluse edenedes täienes tudengite pillit meie partei juhust: inimene suure energia ja mõistusega. Vestluskaaslane näi olevat delikaatne, oskab diplomaatiliselt vastata ka ebaõnnestunud küsimustele. Sellistele, mida ei tuleks eitada riigi tippjuhi või millele peaks igal üks ise vastuse leidma (nagu «Miks suunatakse lõpetanuid mitteerialasele tööle», mis käis läbi ka informatsioonisaadetest).

Loomulikult oli kõige huvitavam kuulda vastust oma küsimusele. Kõik me oleme kokku puutunud finantsprobleemidega, paljud asutuste-ettevõtete tasandil, igal üks oma rahakotti uurides. Stipendiumi tõstmist ootame kindlasti kõik. Seda takistab finantssüsteem, mille uutmisest rääkis ka sm. Gorbatsšov. Siit ka minu küsimus, kas liiga aeglaselt muutuv finantssüsteem ei hakka takistama uutmist. Vastuseks öeldi, et seda probleemi

Sm. Gorbatsšov rääkis noorte spetsialistide kasutamisest ja edutamist ning ütles, et eri põlvkonnad peavad koos tegetsema majanduse arendamiseks. Ja veel ütles ta, et on rahul meie üliõpilaste meeluse, poliitilise teadlikkuse ja asjatundlikkusega. Seda oli minul kui õppejõul meeldiv kuulda, sest see on ju ka hinnang meie instituudi õppejõudude tööle.

on meil liiga vähe avalikustatud ning selle lahendamiseks ei jõua me kuhugi edasi. Aga majanduseksperimendis osalevad asutused saavad juba praegu ise määrata reaalsed fondid. Näiteks võib TPI teha oma rahaga, mis ise tahab. Igal juhul on meil, tulevastes noortel spetsialistidel, varsti võimalus ise juhtimise ümberkorraldamisel kaasa lööma hakata. Igal juhul tugevdada selle isiku nägemine, kes seisab meie maa uutmise eesotsas, tudengite usku edukatesse ümberkorraldustesse.

AASTAPÄEVA AUKS

Reedel kell 15 oli instituudi hoovis sõjas langenud TPI inimeste mälestuskivi juures miiting, mis pühendati Nõukogude Armee ja Sõjalaevastiku 69. aastapäevale. Osa võtsid õppeprorektor VALDEK MIKKAL ja parteisekretäri asetäitja ideoloogialal REIN OTSEP instituudi juhtkonnast, sõjajevateranid, sõjalise kateedri õppejõud ning üliõpilased. Meenutati raskeid aegu, räägiti TPI panusest rahuvõitlusesse enne ja praegu. Sõnavõtteid vahel mängis puhkpilliorkester. Langenuid meenutati leinaseisakuga. Mälestuskivi ette jäi korv punaste lilledega.

Sven Arbeti fotod

UUT MOODI VÕI VANA VIISI?

20. JA 21. VEEBRUARIL

hõlmasid oma foorumile vabariigi kommunistlike noorte enam kui 165 000-liikmelise pere esindajad. Nad tegid kokkuvõtteid tööst aruandeperioodil ja kavandasid tulevikuülesandeid.

Kongressi avas ELKNU Keskkomitee esimene sekretär ARNO ALLMANN.

Kongressil kõneles NLKP Keskkomitee peasekretär M. S. GORBATSOV.

Päevakorras oli ELKNU Keskkomitee aruanne ja kom-

sololi ülesanded noorsoo kommunistliku kasvatamise edasisel tõhustamisel. Kuulati ära ka revisjonikomisjoni aruanne, valiti delegaadid ÜLKNÜ XX kongressile ning uus ELKNU Keskkomitee. Meie instituudist valiti ELKNU Keskkomitee liikmekandidaadiks komsomolisekretär FELIKS MÄGUS. Peale tema käisid TPI-st kongressil veel TOOMAS AUSMEES (KM-41), KRISTI KIVET (LS-101) ja NATALJA KUZMENKO (LI-107).

PROBLEEMIDEST

Aruandest võiks meid huvitada eelkõige lõik noorte teadlaste ja inseneride aktiivseerimisest, see, kuidas anda neile paremaid võimalusi tegetsemiseks erialal ning virgutada insenerimõtet.

Noore tööliste, inseneri ja teadlase energia ning uudsehuvu rakendamiseks peame komsomoliorganisatsioonides igati arendama ja soodustama noorte omaloomingut, leiutust ja ratsionaliseerimistegevust. Toetust vajavad sellised noortealgatused nagu 1986. aastal Leiutajate ja Ratsionaliseerijate Ühingu Eesti Vabariikliku Nõukogu juurde loodud noorte teaduslik-tehnilise loome keskus. Selle eesmärgiks sai teha meie tööstusele uurimis- ja evitustööd, aidata noori ratsionaliseerijaid ja leiutajaid vajaliku dokumentatsiooni koostamisel ning soodustada noorte tehnilist loometegevust. Noor insener ei peaks peale põhitööd lisateenistust otsima kojamehe või katlakütjana, kui keskus võimaldaks talle lepingutööd.

TPI kui suurimaid maleva-kõrgkooli: toome siin ära mõtet Arno Allmanni kõnest, mis annavad juhised EÜE tegevuse paremaks korraldamiseks.

XII viisaastaku ulatuslike ehituskavade realiseerimisel osalevad meie üliõpilased ja teadlased. Täheühend EÜE meenutab enam kui 40 tuhandele meie vabariigi üliõpilasele ja tehnikumiõpilasele komsomolitöö üht efektiivsemat vormi, omavalitsust tegelikkuses. Tänavu- aastast peab kasvama ehituse töötavate malevarühmade osakaal, suurendama nende rohi sotsiaal-kultuuriliste objektide remondil, ehitamisel ja heakorrastamisel. Sellist töösuunda tuleb arvestada ka EÜE lepingupartneritel ning komsomoli linna- ja rajoonikomiteedel. Maleva kesksktaabil tuleb kujunenud olukorras leida uusi paindlikke töövorme, näiteks lepingute sõlmimine mitme lepingupartneriga ja teised. Põrduvad ka Üleilidu- lise Üliõpilasmaleva Kesksktaabi poole enam arvestada maleva-

TÄIESTI DEMOKRAATLIKULT

23. veebruaril valis majandusteadeuskond komsomolisekretäri. Kaks nädalat varem oli teaduskonna üldkoosolek, kus otsustati teha täielikult demokraatlikud valimised. Paika pandi ka alused: kandidateida võisid kõik üliõpilased, tuli koostada tegevuskava ja ära näidata plaan, kuidas tegetseks kandidaadid komsomolisekretäri- na.

Kandidaatidena astusid auditoriumi ette MATI TÄNAV TL-101 ja JÜRI UUSTALU TP-61. Tegevuskavu said valijad varem lugeda majandusteadeuskonna hoone ja ühiselamu stendidel. Mati Tänav kandideeris koos kahe mõttekaaslasega, Jaanus Raidali ja

Märt Kraftiga TP-21st. Mati Tänav oli üheks põhiliseks tegevuskava punktiks hea meeskonna kokkupanek majandusteadeuskonna komsomolibüroos, kuna ta on diplomand ja tegevusaega jääb väheks.

Kohale oli kutsutud ka näitleja Ada Lundver ja laulja Joel Steinfeldt, et valmistam- paania pinget maandada ja valijatele meelelahutust pak- kuda.

Suure häälteenamusega võitis sekretäri valimised Mati Tänav. Koosolek oli väga aktiivne, kandidaatidele esitati palju küsimusi.

KERSTI KRACHT, TP-41

TOIMETUS PÄRIB — DELEGAADID VASTAVAD

Toimetus pöördus kuu simusega meie delegaatide poole. Vastasid FELIKS MÄGUS, KRISTI KIVET ja NATALJA KUZMENKO.

1. Kuidas hindate kongressi üldist õhkkonda?
2. Kuivõrd oli juttu kõrgkoolidest?
3. Millised olid huvitavad probleemid?
4. Kuidas võeti vastu sm. Gorbatsõvi tervitus?
5. Mida ise oleksite tahtnud öelda?
6. Kas on midagi ette heita kongressi korraldusele? Mida?

KRISTI KIVET:

1. Kongress oli huvitav, sest koos olid iga eluala noored, seega ka kõik noorte-probleemid. Sõnavõtted olid väga kriitilised, kõik julg- gesid välja öelda vajalikke asju, ja otsekoheselt. Sellist tahtmist tikkuda või lugeda juturamatut küll ei tekkinud.
2. Kõrgkoolidest rääkis ainult TRÜ üliõpilane Asko Pohla, kes tutvustas omavalitsuse tegemist ülikoolis. TPIst ei võtnud keegi sõna.
3. Asko Pohla omavalitsusjutt oli huvitav. Teravalt rääkis ta ka komsomoliorganisat- sioonide rahadest ja sellest, et stipendiumit võiks suu- rendada: õppimine on nii tähtis tegevus, et selle kõr- valt ei peaks muudmoodi elatist hankima. Omavalit- suse ja hääleõiguse asjadest rääkis ka Jõgeva II keskkooli õpilane Diana Soodla. Tema sõnavõtt oli huvitav, sest see oli temperamentne ja vaba. Kui keskkoolidest saadaks kaasa hea omavalit- suse kogemus, oleks kõrg- kooli omavalitsuse probleemid lihtsamad lahendada. Diana Soodla ütles, et praegu mõtted liiguvad, nüüd jääb vaid üle kätte võtta ja ära teha. See ei käi minu arust mitte ainult keskkooli kohta. Väga huvitav oli kuulata ka Alma Vaarmanni mälestusi oma komsomoli- ajast. Ta rääkis küll ajast (10 min.) üle, kuid ära ei tüüdanud.
4. See oli tore juhust, et meie kongressil oli ka sm. Gorbatsõv. Ta ei olevat kongressi toimumisest varem teadnud, ent kui kuulis, tuli. Loodan, et see oli huvi- tav nii talle kui meile.
5. Kuigi kuulasin suure huvi- ga sõnavõtte, ei osanud ise leida kõige kaalukamat probleemi, et selle kohta sõna võtta. Mõtteid tek- kis küll, ent see oli mo- saaik.
6. Kongress läks kiiresti, sõ- navõtted polnud pikad ega igavad. Kahjuks ei saanud kõik soovijad sõna. 16 sõ- navõttu oli, 17 sõnavõtu- avaldust ei rahuldatud, sest ei jäänud aega.

NATALJA KUZMENKO:

1. Kolmveerand kongressist möödus asjalikus tööõhk- konnas. Kuulasin kõike vä- ga hea meelega, konsepktee- risin kõik põhipunktid ja uued mõtted. Tühja juttu ei ajanud keegi, lihtsalt mõ-

ned probleemid on mulle lähemad, mõned kaugemad.

2. Kõrgkooli elust ja probleemidest oleks tahtnud rohkem kuulda, eelkõige muidugi tehnikahariduse kandi pealt.
2. Huvitav oli ELKNU Tallin- na Linnakomitee esimese sekretäri Tiit Veersalu sõ- navõtt, kes rääkis kom- somolijuhtide leidmisest ja määramisest. Ta rääkis, et komsomolijuht on tihti ol- nud vaid kõrgemalseisjate abivägi rituaali täitmisel, kusjuures oluliseks peeti rituaali ennast, mitte selle sisu. Juttu oli ka sellest, et noortejuhid peaksid olema ikkagi komsomoliealsed, mitte 35 ja 40 vahel, nagu neid ikka veel kohtab. Juht- organeisse võiks rohkem usaldada keskkooli ja kõrg- kooli noori.

Suur probleem on büro- kraatia, millest ka räägiti. Olen kõikide bürokraatia vastu võitlejatega nõus, sest see ei sega mitte ainult komsomolitöös ja ametiala- ses suhtlemises, vaid igapäe- vases argieluski.

4. See on huvitav fakt, et need kaks sündmust kokku sat- tused — sm. Gorbatsõvi Eestis viibimine ja komsomolikongress. Ta rääkis üs- na lühidalt, ainult tervitas. Kui see oleks olnud varem plaanis, siis oleks olnud vast veel huvitavam kuulata.
5. Sõnavõttu mõtet ei tulnud, sest ma ei pea end veel nii kogenuks, et kogu kongressi ees kõnelda. Tahtsin teha täiendusi resolutsiooni, sest meil oli just vahetult enne kongressi olnud väga palav koosolek põhikirja muutmise- st. Aga minu ettepanekud jäid hiljaks, neid ei võetud enam sellel kongressil ar- vesse. Leian, et kui on koos nii palju noorte esindajaid, ligi 700, on 27 paranduse- te- panekut vähe.
6. Nagu paljud, olin minagi nõrduinud, et ligi pooled rääkidasoovijad ei saanud sõna võtta. Aega polnud, kuna kõik oli kokku suru- tud ühte päeva.

Kongress oleks võinud olla veel resultatiivsem, ot- sused ja juhised konkreet- semad. Näiteks resolutsioo- nis oli küll öeldud, et «te- ha muudatusi põhikirjas», aga mis suunas, sellest pol- nud sõnagi. Lootsin natuke rohkem.

FELIKS MÄGUS:

1. Asjalik, tõine kongress oli. Arutati tõsiseid probleeme ja tihti leiti ka lahendus. Kuid räägiti ka nii suurtest probleemidest, et nende lahendamise käib kongressile üle jõu. Enamik sõnavõtte olid asjalikud. Lehte kong- ressil ei loetud. Sain kind- luse, et komsomoli on ikka vaja, kuigi mõnes kongressi- seeselises artiklis seati see kahtluse alla.
2. Kõrgkoolidest eraldi juttu ei olnud, kuna enne kong- ressi oli koos kõrgkoolide komsomoliaktiiv, kus pani- me oma seisukohad paika ja Asko Pohla valmistas neist sõnavõttu ette. See lõi- pikast aruandest, mis puu- dutab EÜE muutmist, peaks EÜE funktsionäridele mõt- tainet pakkuma.
3. Kongressilviibijate huvi M. Gorbatsõvi viisidi vastu üldse oli väga suur. Veda näitab kasvõi kohtumine TPIs. Küsimusi oleks jätku- nud veel kauaks. On ikka suur asi kuulda ja näha inimest, kes püüab ellu viia uuendamist.

4. Huvitav oli ELKNU Tallin- na Linnakomitee I sekretäri Tiit Veersalu murelik sõnavõtt. Komsomolikaadri saamise, valimise, määrami- se ja õpetamise küsimused on aktuaalsed ka meie insti- tuudis. Siin ei ole mingit süsteemi ega ühtset arva- must. Oigustatud on jutt sellest, et on vaja komsomolikooli. Meeldisid väga ka Rein Veidemanni ja Raul Talmari sõnavõtted noorte esteetilisest kasvata- misest. Minu jaoks on lõh- kumised, laudade sodimised, seinapaneeleid sisselöömised jms. seotud esteetilise kasvatuse puudujääkidega. Oiget juttu rääkis ka Jõ- geva koolitödur Diana Soodla.

Enamik ettekannetest kes- kendus sellele, et komsomo- li pole sõna- ega otsustus- õigust, järelikult nad ei pea ka vastutama. Olen sellega nõus. Administratsioon ei usalda paljudes kohtades noori. Ka EÜE funktsio- näride perfodel peab olema 5 allkirja ümber. Kui kõrg- kooli komsomolikomitee esit- tas tudengi funktsionäriks, teadis ta ju, keda soovitab ning vastutab tema õigete või valede sammude eest.

5. Enamikke sõnavõtte kuula- tes tekkis oma mõtteid. Meeldis, et olid oma arva- mused ja kindlad seisuko- had. Ise rääkida ei plaan- nud.
6. Kogu kongress laabus ilusti, aga lõpp läks kiireks. Ilm- selt oli läbi mõtlemata ruu- mide küsimus. Ka teletüle- kande aeg ei peaks määra- ma kongressi pikkust. Sõna- võttudes olid kõik tähtsad probleemid juba käsitletud. Ilmselt oleks ülejäänud sõ- navõtted kujunenud korda- miseks.

KOMSOMOLI- KROONIKAT

18. veebruaril toimus järje- kordne TPI komsomolikomitee istung.

◆ Ettekande tegi T. Teekel eksamisessiooni tulemustest ja üliõpilasmavalitsuse tegevusest õpetamise parandamisest. Ta nimetas paremaid teadus- konnad, samuti need, kus õp- petöö ja sessi tulemused keh- vemad olnud.

◆ T. Kolk rääkis komitee koostööst ajalehe «Tallinna Polütehnik» toimetusega.

◆ Arutati personaalküsimi- si, EÜE funktsionäride kandi- datuure ning organisatsioonili- si küsimusi.

◆ Komitee liikmeks valiti Vladimir Bjalt.

TIIT KOLK, KM-61

Algus 2. lk.

peennehaania, anorgaanilise ja analüütilise keemia, ehituskonstruksioonide, infotööluse, poliitilise ökonomia ja füüsika kateeder.

Esines vajakajäämisk:

* endiselt suur on suunaväliliste teemade arv;
* lepinguliste uurimistööde maht automaatikateaduskonnas langes eelmise aastaga võrreldes 32,3%;
* võrreldes eelmiste aastatega vähenes tunduvalt üliõpilaste osavõtt ÜKB tööstest;
* leitud tegevuse näitajad on jäänud eelmise aasta tasemele.

OTSUSTATI:

* töötada välja uus premeerimissüsteem, mis senisest tõhusamalt stimuleeriks leitud tegevust ja teadustulemuste juurutamist;
* otsida võimalusi ja teha ettepanekuid teaduslike keskuste loomiseks ning ametkondadevahelistesse teaduslik-tehnoloogilistesse kompleksidesse lülitamiseks;
* juhendajatel luua doktoritöö tegijate reserv alla 30-aastastest õppejõududest ja teaduritest;
* leida võimalusi konstrueerimis-eksperimentaalosakonna võimsuse ja töömahu oluliseks suurendamiseks, lahendada raamhalli hankimise ja paigaldamise küsimusi;
* lõpetada ehitusteaduskonna montaažiruumi ja koordinaatpinkide ruumi kapitaalremont ja elektriinstallatsioon 1987. a.
* Seejärel rääkis ametiühingukomitee liige J. Võrk sotsialistlikest kohustustest 1987. aastaks ja 1986. a. kohustuste täitmisest.

Autasustati 1986. a. sotsialistliku võitluse võitjaid. Nendeks olid:

teaduskonnad:

1. keemia,
2. mehaanika,
3. automaatika

profileerivad kateedrid:

1. masinaehitustehnoloogia,
2. ehituskonstruksioonid,
3. automaatika, toiduainekemia ja tehnoloogia

mitteprofileerivad kateedrid:

1. masinaelementide,
2. statistika,
3. füüsika

teadusliku uurimise laboratooriumid:

1. mineraalväetiste ja -sötade,
2. tootmisprotsesside automatiseerimise,
3. põlevkivikeemia ja sünteesi; linna ja töökollektiivi sotsiaalse arengu juhtimise

isemajandavad osakonnad ja allasutused:

1. konstrueerimis-eksperimentaalosakond,
2. trükikoda,
3. ehitusjaoskond

eelarveliste osakondade ja allasutuste I grupp (üle 35 töötaja):

1. teadusliku uurimistöö sektor,
2. raamatukogu,
3. arvutuskeskus

eelarveliste osakondade ja allasutuste II grupp (alla 35 töötaja):

1. arvutussaal,
2. ettevalmistusosakond,
3. kirjastusosakond.

Lõpuks võttis sõna rektor B. Tamm. Ta peatus mõnedel instituudi ees seisvatel tulemuselähetustel.

MÖÖDUNUD AASTA LIIKLUSES

1983. aastast töötab TPI rektoraadi, parteikomitee ja ametiühingukomitee juhtimisel kuueliikmeline liikluskomisjon. Rektoraadi poolt on instituu di liikluskasvatuse ja liikluskomisjoni kuraatoriks halduspro rektor Raivo Vihvelin.

Liikluseeskirjade rikkujate arvestust TPI üliõpilaste ja teenistujate kohta peab liikluskomisjon RAJ valitsuse kartoteegi ja instituu di saadetud teadete alusel. Liikluseeskirjade rikkumise analüüsi raskenda RAJ valitsuse poolt kehtestatud kord, et rikkujat teatada oma töökoha ise. Selle tulemuseks on olukord, kus ligikaudu iga 5.-6. instituu di nimel registreeritu ei õpi ega tööta TPIs.

Mullune aasta näeb välja selline (sulgudes 1985. a. andmed):

Kokku 192 rikkumist (1985 — 273); seahulgas eraautojuhte 185 (248); mootorrattajaid 0(12); riigiautojuhte 6 (10); jalakäijaid 1 (3). Joobnudpäi rikkusid liiklust 2 üliõpilast ja 1 teenistuja. Teaduskonniti oli olukord järgmine: mehaanika-teaduskonnast 53 rikkumist (1985 — 67); automaatikateaduskonnast 32 (49); ehitusteaduskonnast 31 (43); majandusteaduskonnast 20 (20); energeetikateaduskonnast 19 (36); teenistujatest 17 (28); keemiateaduskonnast 9 (14); üldteoreetilist teaduskonnast 5 (11); ühiskonnateaduskonnast 2 (2).

Juhilubadeta sõidukijuhte oli 15. Korduvalt rikkusid eeskirju 9 inimest, neist N. Oit (L)

ja J. Lehtsaar (E) kolm korda, K. Ige (M), A. Süld (L), A. Küllik (M), J. Suluste (M), H. Hints (M), M. Rava (L) ja S. Mihhejev (teenistuja) kaks korda.

Statistika tegemise käigus, nagu juba öeldud, ei olnud 40 LE rikkujat kaadriosakonna andmetel instituudi liikmed. Nii esines teist aastat järjest instituudi nimel T. Gavilia — ebakaine, juhiloata (2 korda), samuti J. Mäeots (1 kord).

E. SAA,
TPI liikluskomisjoni liige,
UAI brigaadi esimees

ÜLIÕPILASED, TULGE DOONORITPERRE!

Teie veri aitab paljudele tagasi anda tervise, töövõime ning eluõnne.

Järgmine doonoripäev TPI-s on 11. märtsil 1987. a. spordihoone ruumides, Ehitajate tee 4, kella 9.00—12.00.

TPI-LE OMA KUNSTISTUUDIO

Vaevalt kahtleb keegi selles, et ratsionaalsete valemite ja tehniliste lahenduste poeesia kõrval, mis toidab tänase tudengi mõistust, jääb puudu sellest, mis toidaks hinge. Tähtsime, laulmine, peod ja muud meelälahutused ei ole

Enne ärasõitu tehakse pea-hoone taustal pilt. TPI kehakultuurilased maratoni eel. Istume bussidesse ja sõit läheb lahti.

Ärkan veidi enne Tästut. Naaber on vana sõitja, teeme juttu eelseisvast maratoni. Minu olukord olevat lootusetu (rinnanumber 10809), tambivad surnuks. Tuleb hoida keskele, siis ehk õnnestub läbi lipsata.

Õöd oleme Elva koolimajas. Hommikueine on kuninglik: puljong, kana, herkulopuder, hapukoer, kohv, sai, keedis, või. Süüa tuleb kõvasti, siis on rajal kergem.

Stardipäigas mängib muusika. Suusatajad rivistuvad ligi kilomeetripikkusesse kolonni. Viimased hilinejad jooksevad oma stardivärvade poole.

Kõlab stardipauk ja taevasse kerkib ilutulestik, kuid mingit liikumist ei ole märgata.

«Hakake sõitma! Magate seal või?» hüüab keegi tagantpoolt. Naer. Seisame edasi. Liikumine jõuab meieni paari minuti pärast. Kohe saab selgeks, et eessõitjale tuleb võimalikult lähemale hoida, takistada iga hinna eest vahelepuumist ja püüda ise läbi lipsata. Liigume teosammul. Stardiliini jõudmiseks kulub 9 minutit.

Elevust tekitavad kaks valgete trussikute ja spordisärkidega habemikku. Ees ja taga on inimmeri. Sõita saab ainult eessõitja tempoga. Mõõdumisvõimalust pole. Paari kilomeetri pärast läheb veidi lähedamaks.

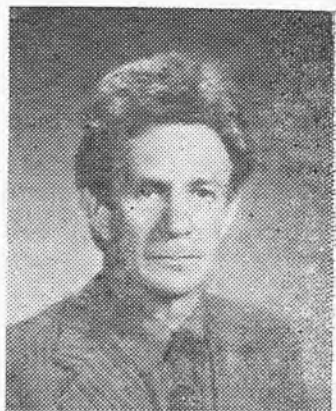
10 km silt. Kohati saab juba mööda lipsata. Pringi-esimene teeninduspunkt. Mängib muusika, lõkke ääres juuakse teed.

Rada on huvitav ja sõita on tore. Tõusud vahelduvad pikkade langustega. Ees ja taga rühivad tuhanded suusatajad. Keegi murrab suusa, keegi

kaotab kepi ja saab selle taga-pool sõitja käest tagasi. Kedagi veetakse «Buraanil».

Arulas (25 km) saab teed, puljongit, leiba, hapukurki, viinerit. Kaart näitab, et edaspidi jääb tõususi vähemaks, rada läheb sujuvalt allamäge. Paltuni on 17 km. kõige pikem vahemaa kahe teeninduspunkti vahel.

Sõidetakse ühtlase tempoga, pole möödavilksajaid ega mahajääjaid. Raja lähedal asuvatest taludest on tulnud pealtvaatajaid. Ühed on koguni piimanõuga kaevuvett toonud ja jagavad seda janustele. Li-

27. veebruaril tähistab oma 60. sünnipäeva elektrisüsteemide kateedri vanemteadur, Tallinna Matkaklubi juhataja, Eesti Matkaklubi ja paljude muude komisjonide liige, meistersportlane ALEKSANDER ANNUS.

Nooruühiku juubilari õnnitlevad kolleegid elektrisüsteemide kateedrist ning soovivad talle energiat, jaksu ja elurõõmu edaspidiseks.

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkus oma 46. eluaastal autokateedri kauaaegne vanemõpetaja

JAAN MÄEKASK.

Tööd õppejõuna alustas Jaan Mäekask kohe peale TPI lõpetamist 1965. a. Opeülesannete kõrval täitis ta mitmeid muid vastutusrikkaid ülesandeid — korraldas kateedri meetodikatööd, juhtis Autotranspordi ja Teede TTÜ TPI algorganisatsiooni, oli TTÜ vabariikliku juhataja liige jne.

Jaani Mäekask jäab kolleegide meelde hea töökaaslasena, sõbraliku ja heatahtliku inimesena.

Kolleegid.

JÕUDA VÕITJANA

Suurte võistluste ja võitude taustal Oberstorffis ja Käärikul on sobiv meenutada TPI-kooli üht suuremat suusavõitu, millest sänavu möödub 25 aastat. See oli 1962, kui TPI käis esimest korda Tallinn—Keila—Tallinn suusamaratonil ja sai seal kohe esimese koha. Võistkonda kuulusid VOLDEMAR KEEROV ja REIN KASELA energeetikateaduskonnast, ARNO HUIK ehitusteaduskonnast ja kehalise kasvatuse õppejõud, suusatreener HUGO KASELAAN.

Kõik tookordsed üliõpilased-maratonivõitjad on tänaseni suusaspordile truuks jäänud. Nad on aidanud kaasa ka spordi propageerimisele meie vabariigis. Nii on ETKVli KTB

osakonnajuhatajal Rein Kaselal rahvusvaheline kategooria jalgrattaspordis, ta on osalenud kohtunikuna rahutuuriidel, Nõukogude Liidu meistrivõistlustel jm. TPI soojusenergeetika kateedri õppejõud Volde mar Keerov aitas palju aastaid treenerina instituu di üliõpilasi-orienteerujaid, lüües ka ise võistlustel edukalt kaasa.

Võru TREVI juhataja Arno Huik, kes üliõpilasena harrastas peale suusatamise ka edukalt orienteerumist, on paljude aastate vältel kodurajoonis seda ala arendanud. (Ka tema kaks poega kuuluvad Eesti NSV noorte paremikku orienteerumisspordis.)

H. KASELAAN

ilmselt ainsad võimalused maandada oma emotsioone ja stressi. Selleks tuleb märtsi 1. nädalavahetusel kokku ka kunstistuudio.

Kujutav kunst ja disain peaksid kutsuma nii mõneski tudengis esile huvi. Ja soovi õppida ise ilu tegema. See on tähtis ka inseneritööks. Kunstiteaduste doktor professor K. Tihase kavandatud õppe-

studio püüab ühendada kõiki kunstihuvilisi ning ei esita osalejatele eelnõudmisi.

Õppestuudios saate meistrite käe all õppida või täiendada oma oskusi tarbekunstis ning kujutavas kunstis. Hakame kuulama ka loenguid kujutavast kunstist ning kui hoog on küllaldane, tegema ise näitusi. Kunstihuviline! Astu läbi! (A — III — 413).

REEDEL, 13. VEEBRUARIL

arutati «Athoses» ebausku, täpsemalt horoskoope. Eriti näis see teema huvitavat tütarlapse, kes moodustasid rohkelt kokkutulnute enamuse. Asjatundjana oli kohal Tallinna tähetorni ülem Peep Kalvi. Vaidlused horoskoopidest mängisid väljaspool seda teemat olid kaasakiskuvad.

Ka märtsikuu on 13. kuupäev jällegi reede. «Athos» koguneb siis jätkama arutlust ebausku õmber. Lähemalt on huviorbiidis eeldatavasti parapsühholoogia. Jälgige reklaami!

SIGNE PAIS, LI-41

Avaldame kaastunnet Ingrid Trussile isa AGUR TRUSSI surma puhul. Rahvatantsuansambel «Kuljus».